

Senatul
nr. 469/01.11.2019

546/12.11.2019

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea art.192 din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal

Analizând propunerea legislativă pentru completarea art.192 din Legea nr.286/2009 privind Codul Penal (469/26.09.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/5505/3.10.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D905/3.10.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea art.192 - Uciderea din culpă - din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare. Potrivit proiectului, dacă uciderea din culpă a fost comisă în condițiile art.335 din Codul penal (conducerea unui vehicul fără permis de conducere) sau ale art.336 din Codul penal (conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe), „nu se poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei sau orice formă de suspendare a executării pedepsei”.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. În ceea ce privește soluția legislativă propusă, semnalăm că nu poate fi prevăzută neaplicarea dispozițiilor referitoare la renunțarea la aplicarea pedepsei și la amânarea aplicării pedepsei în cazul uciderii din culpă săvârșită în condițiile art.335 sau ale art.336 din Codul penal. Avem în vedere că, fapta la care se referă textul propus este uciderea din culpă prevăzută la art.192 alin.(2) din Codul penal, care intră în concurs cu conducerea unui vehicul fără permis de conducere, prevăzută la art.335 din Codul penal, sau cu conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută la art.336 din Codul penal¹.

Or, uciderea din culpă prevăzută la art.192 alin.(2) este pedepsită cu **închisoarea de la 2 la 7 ani**, astfel încât pentru această infracțiune **nu se poate dispune** nici renunțarea la aplicarea pedepsei - întrucât, conform art.80 alin.(2) lit.d) din Codul penal, aceasta nu poate fi dispusă dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este închisoarea mai mare de 5 ani - și nici amânarea aplicării pedepsei - întrucât, potrivit art.83 alin.(2) din Codul penal, aceasta nu poate fi dispusă dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită este de 7 ani sau mai mare.

În ceea ce privește, formularea din finalul textului, potrivit căreia este interzis a se dispune „orice formă de suspendare a executării pedepsei”, semnalăm că aceasta nu întrunește condițiile de claritate și previzibilitate specifice unei norme penale, întrucât nu se indică expres instituția reglementată de Partea generală a Codului penal avută în vedere.

Pe de altă parte, având în vedere că art.192 din Codul penal care incriminează uciderea din culpă reprezintă o normă specială în raport cu reglementările cuprinse în Partea generală a aceluiași Cod, apreciem că interzicerea dispunerii suspendării executării pedepsei sub supraveghere în cazul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art.192 alin.(2) în condițiile art.335 sau art.336 din Codul penal ar trebui să se regăsească în cuprinsul art.91 din Codul penal, care stabilește condițiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

În acest sens, apreciem că sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, cele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr.147/2019, prin care a constatat neconstituționalitatea soluției legislative prin care într-o lege penală specială se instituiau reguli de aplicare a suspendării executării

¹ În acest sens - Mihail Udrouiu - *Drept penal. Partea specială*, Ed.4, Editura C.H.Beck, București, 2017, p.40

pedepsei sub supraveghere diferite de cele prevăzute la art.91 din Codul penal. Astfel, potrivit paragrafului 23 din Decizia nr.147/2019, „*chiar dacă Legea nr.241/2005 reprezintă o lege specială, aceasta nu poate să prevadă un regim diferit de aplicare a instituțiilor de drept penal reglementate în Partea generală a Codului penal, cum este instituția suspendării executării pedepsei sub supraveghere, decât cu încălcarea principiului legalității incriminării și pedepsei, astfel cum acesta este prevăzut la art.23 alin.(12) din Constituție*”.

Pentru acest motiv, propunem ca soluția legislativă preconizată să fie realizată prin completarea art.91 alin.(3) din Codul penal, care stabilește cazurile în care nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, cu o nouă literă, lit.d), cu următorul cuprins:

„**d)** în cazul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art.192 alin.(2) în condițiile art.335 sau 336”.

Pe cale de consecință, **titlul** proiectului și **partea dispozitivă a articolului unic** trebuie reformulate, astfel:

„Lege pentru completarea art.91 alin.(3) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal

Articol unic. - La articolul 91 alineatul (3) din Legea nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, după litera c) se introduce o nouă literă, lit.d), cu următorul cuprins:

„**d)** ...”.

PREȘEDINTE

dr. Dragos ILIESCU

București

Nr. 912/31.10.2019.

Lege privind Codul penal

(v. Decizia Î.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia Î.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia Î.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia Î.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia Î.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia Î.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia Î.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia Î.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia Î.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia Î.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia Î.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia Î.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia Î.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia Î.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

- 1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal
- 2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161
- 3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1
- 4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
*la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430;
*introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1);
abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)**
- (v. Decizia Î.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- 5 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014
Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal
dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

912.

- 6 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 508/2014 M. Of. nr. 843/19 nov. 2014
Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal
prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit
- 7 modificări prin L. nr. 159/2014 M. Of. nr. 887/5 dec. 2014
Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal
abrogă art. 276
- 8 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 732/2014 M. Of. nr. 69/27 ian. 2015
Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal
constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională
- 9 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 11/2015 M. Of. nr. 102/9 feb. 2015
Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal
dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012
- 10 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma „raporturi comerciale” din art. 301 alin. (1)
- 11 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 603/2015 M. Of. nr. 845/13 nov. 2015
Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal
sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301
- 12 modificări prin O.U.G. nr. 18/2016 M. Of. nr. 389/23 mai 2016
Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară
*modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4);
introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin. (4_1) la art. 374*
- 13 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 405/2016 M. Of. nr. 517/8 iul. 2016
Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție
dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”

- 14 completat prin L. nr. 151/2016 M. Of. nr. 545/20 iul. 2016 *introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287*
 Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- 15 modificări prin O.U.G. nr. 13/2017 M. Of. nr. 92/1 feb. 2017 *modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336_1; abrogă art. 298*
 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
 respinsă prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
- 16 modificări prin O.U.G. nr. 14/2017 M. Of. nr. 101/5 feb. 2017 *abrogă O.U.G. nr. 13/2017*
 Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
 aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017
- 17 modificări prin L. nr. 8/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017 *respinge O.U.G. nr. 13/2017*
 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
- 18 modificări prin L. nr. 9/2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017 *aprobă O.U.G. nr. 14/2017*
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală
- 19 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 224/2017 M. Of. nr. 427/9 iun. 2017 *art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere*
 Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice
- 20 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 368/2017 M. Of. nr. 566/17 iul. 2017 *sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)*
 Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal
- 21 modificări prin L. nr. 193/2017 M. Of. nr. 598/25 iul. 2017 *modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)*
 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal
- 22 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 518/2017 M. Of. nr. 765/26 sep. 2017 *art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”*
 Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal

- 23 modificări prin L. nr. 49/2018 M. Of. nr. 194/2 mar. 2018
1
2
3
4
 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
 modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347;
 introduce art. 346_1
- 24 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 297/2018 M. Of. nr. 518/25 iun. 2018
 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal
 soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională
- 25 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 601/2018 M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018
 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal
 sintagma „cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)
- 26 admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 651/2018 M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018
 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal
 soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare